

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za ostanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se ostanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo nujno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja na Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 18.— Četrt leta . . . gld. 5-30
Pol leta . . . „ 6-50 Jeden mesec . . . „ 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. na četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 5.— Jeden mesec . . . „ 1-40

Naročnje se lahko s vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne ostanimo na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Volilski shod v Postojini.

Včeraj popoldne vršil se je v Postojini, v velikem salonu Vičičevega hotela, volilski shod, kateri je bil sklical deželni poslanec za notranjske kmetijske občine gosp. dr. Josip Vošnjak. Vseled skrajno neugodnega vremena zbralo se je samo nekaj nad trideset volilcev, sami ugledni možje, celo iz jako oddaljenih občin, da čujejo poročilo svojega poslanca in se dogovore glede kandidature za bližajočo se deželnozborsko volitev.

Predsednikom shoda je bil izvoljen župan Postojnske g. Vitič, ki je došlece presrečno pozdravil in dal besedo poslancu-sklicatelju.

G. dr. Vošnjak spominjal se je začetkom svojega govora umrlega tovariša, poslanca Hinka Kavčiča, in v velikih potezah opisal njegovo neutrudno delovanje tako v korist notranjskega volilnega okraja, kakor v blagor celega naroda slovenskega, njegovo izvedenost zlasti v kmetijskih stvareh, njegov blagi in vender jeklemi značaj ter velike njegove zasluge, na kar so zborovalci po govornikovem pozivu zaklicali: Slava spominu Hinka Kavčiča!

Dr. Vošnjak je na to poročal o delovanju dež. zbora kranjskega povdarjajoč, da dež. zbor sicer nima več nekdanje političke veljave, da pa je važen faktor zlasti gledé gospodarstva in gledé šolstva. V gospodarskem oziru naglašal je posl. splošno, da so dež. dohodki izdatno narasli ne da bi se bila osemindesetodstotna deželna doklada povečala. Dohodki so narasli valed davka na žganje, ki je že lani nesel deželi 180.000 gld. ter bo letos vrgel najbrž 200.000 gld. Za deželo je to velike koristi, ker bi sicer imela deficit in to navdaja poslanca z zadovoljenjem, ker je on v finančnem odseku prvi sprožil to misel. Obdačenje žganja pomagalo je tudi v moralnem oziru, ker se je s tem pijančevanje vsaj deloma zajesilo. Kakor pa so dohodki valed tega narasli skoro na jeden milijon goldinarjev, tako so tudi narasli izdatki. Velik del dohodkov se potrosi za šolstvo in ta denar gotovo ni izvržen. Tudi za ceste in za deželnokulturne namene se izda velik del dohodkov. Glede naprave notranjskih vodovodov, katero vprašanje je za ta kraj največje važnosti, pravi govornik, da je že pred 2 letoma predlagal, naj pokrije država polovico troškov, 30 odstotkov naj plača dežela, 20 odstotkov pa interese. Dežela je že prevzela dolžnost, pokriti svoj delež 30 odstotkov, država sicer še ne, a upati je, da pokrije, če ne polovico, vsaj 40 odstotkov. Sicer pa se je v tem oziru že začelo delovati in je dežela za vodovod v Begunjah in v Sevdčiku dala 3900 gld. Ker so priprave že skoro povsem dognane, smeti je upati, da bo tekom let vsa Notranjska preskrbljena z dobro vodo. Valed zakona o povzdigi živinoreje jela je dežela delovati tudi za to važno stroko kmetijstva in je zlasti mnogo storila za nakupovanje bikov. — Velikim deželnim podjetjem prištevati je deželno gledališče v Ljubljani, kar se svoj čas z mnogih strani ni odobraval, češ da dežela nima od gledališča nikake koristi. Gledališče se je zidalo z raznimi prispevki, dežela pa je najela posojilo v znesku 100.000 gld. in prevzela jamstvo za njega obrestovanje in amortizacijo, pridržala si pa pravico oddajati lože. Z najemnino za lože se pokrivajo obresti in amortizacijska kvota, najemnina nosi dosti več kakor je treba vsako

leto za pokritje teh troškov in to je sijajen dokaz, kako neupravičen je bil strah, da bo imela dežela kako škodo. Dežela nima škode, v narodnem oziru celo korist, ker se je nadejati, da se bo v novem gledališču razvila slovenska dramatika in morda popolnoma izpodrinila nemške predstave. — Drugo veliko podjetje, katerega se je dežela lotila, je nova bolnica. Tu bo precej troškov. Stara bolnica se je prodala gosp. Gorupu za primerno ceno, on pa je zgradbo veledušno podaril v naroden namen. Nova bolnica veljala bode okolo 400.000 gld. To je res velika svota, a nova bolnica je bila nujno potrebna, prezidovati staro zgradbo nikakor ni kazalo, in za to se je dežela odločila, da zida novo, ki bo zadostovala za vedno. Pri bolnici bo tudi hiralnica, kar je posebnega pomena, kajti zdaj smo v tem oziru jako na slabem. Občine ne zmagujejo troškov, katere bi imele, da pošiljajo onemogle ali neozdravljive siromake v sedanjo hiralnico v Ljubljani. Sicer pa se bo moralo vprašanje o javnih bolnicah v kratkem rešiti, zakaj dežela plačuje velikanke svote za bolnike, ki se oskrbujejo v bolnicah v drugih kronovinah. V Novem Mestu napravijo usmiljeni bratje bolnico, a preskrbeti jo bo tudi za Gorenjsko in za Notranjsko.

Dežela je torej jako mnogo storila, zlasti za kmetisko prebivalstvo in za kmetijske občine, a vzlic temu je izhajala s sedanjimi prikladami, ki so v nas znatno manjše nego v sosednjih kronovinah, in zato se lahko reče, da je bilo gospodarstvo dobro.

Splošni politički položaj je jako težaven. Izgubili smo dež. predsednika barona Winklerja, ki je imel srce za deželo in za slovenski narod. Namesto njega smo dobili drugega gospoda, o katerem še ne moremo izreči sodbe. Njegovih namenov ne poznamo, a ko bi se obrnil proti slovenskemu narodu in hotel ustvarjati nenaravne večine, kakor se je to delalo svoj čas, tako bi se prepričal, da je narod slovenski pripravljen na vsak boj in da se ne boji nobenega pritiska.

H koncu dotaknil se je govornik še domačega prepira, obžaluje, da se je zlasti zadnji čas zelo poostiril. Zanetil je ta škodljivi prepir mož,

LISTEK.

Nevesta našega časa.

(Češki spisal Ferd. Schulz; preložil Vin ko.)

(Dalje.)

Kruh in pivo se že nekaj tednov jemlje na dolg, namreč na knjižico, ker je gospa Sidonija i sosednjega peka i bližnjega gostilničarja uverila, da bode bolje, ako ž njim računa kar za cel mesec, da se v večjih svotah račun dela dosti lažje negoli v teh dnevnihih drobcih: toda samo suhega kruha in piva vender ne more dati za večerjo, že zaradi poslov ne! Razvpili bi jo ter jej napravili sramoto, katera bi se jutri ne dala popraviti niti s tisoč goldinarji . . .

„A saj Sviták gotovo ne pride prazen!“ tolažila se je, vedno znova trkajoč z denarnico ob dlan, kot bi iz nje pričakovala kakšno prikazen. Vse zaman. Iz nje je padel samo račun za oglje. Oglar je jako nujno zahteval, naj se mu hitro plača račun, ter grozil, da gospé na dolg ne dá niti koščka oglja, ako v treh dneh ne dobi denarja.“

„Poskusimo drugače!“ dejala je gospa Sidonija porogljivo, hlastno trgajoč oglarjev račun na same koščke, katere je potem vrgla po sobi.

V tem vstopi Leonora naznanjajoč jej, da jo v tem mrazu že zebe v noge.

„Nogovice sem davi vrgla v peč, niti koščka stopal že niso imele več.“

In privzdignavši svileni krilo, vlekoče se za njo pol metra po tleh, pokaže materi boste noge v korduanastih čevljih.

„Zavreči pa jih vender ni bilo treba“, kara jo mati; „vsaj meča so bila še dobra in bi bila še lahko trpela nekaj tednov. Sedaj ti ne morem pomagati, sama že od spomladi hodim bosa.“

„Srajca mora tudi že kmalu razpasti na meni“, potoži se gospodična Leonora, govoreč tiheje in plaho ozirajoč se, ne sliši li nikdo drugi razven matere.

„Druzega je ni, kot nekaj slabih zaplat, s katerimi so zvezane velike luknje.“

„Čakati moraš na opravo . . .“ odvrne gospa Sidonija.

„Kaj pa, če na ulici kaka krpa pade od mene? skrbno opozarja gospodična Leonora.“ Danes sem bila že v silnem strahu, da se to zgodi, ko sem po francoski uri stopala v voz. Noga se mi je zapletla v luknjo in pod mano baš na vozovem podnožniku se začuje: resk, resk, tako da mi je vsa kri šinila v lice, kajti tri korake od voza je stal gospod Lippmann ter sladko klavajajoč se čakal, da vstopim. Naglo sem z obema rokama zgrabila ves spodnji

del obleke ter kar padla v voz. Gotovo je opazil mojo zbežanost! A da je kos raztrgane in umazane srajce obvisel na podnožniku! Še sedaj me je groza, če se spomnim, da je to bilo mogoče!“

In kot omedlela sede na materino posteljo, na kateri ni bilo družega kot velik pisan voz kot zglavnik in jedna sama žimnica v prevleki nedoločne barve.

„Za take stvari nimamo denarja“, odgovori gospa Sidonija razdražena. „Ali naj bo zgornja ali pa spodnja obleka, za oboje zajedno ne moremo skrbeti. Ako bi sama na sebi imela kaj boljšega, dala bi ti. Zvečer to popraviva . . . Še kakov trak . . .“

„Teh trakov in vrvic imam na sebi že več kot platna . . .“ odvrne gospodična trpko.

„Tega mi kar nič ne očitaj!“ razjezi se gospa Sidonija. „Storila sem zate več, nego li morem opravičiti pred očetom in svojo vestjo. Hodiš kot princesinja. Kaj je pod svilo in baršunom, ne vé nikdo drugi, kot medve. Niti naše služkinje o tem ne slutijo ničesar. Rade vidijo, da dajemo perilo od doma, a nimamo kaj dajati od doma, v naše spalnice pa nikdo izmed njih že dolgo ni vstopil; rajši postiljam sama, da bi služkinja ne videla, kakšne so naše postelje . . . A najskrajnejši čas je že, da se Lippmann izreče ter konča vsot stvar. Potem si oddahnemo.“

(Dalje prih.)

ki živi na skrajni meji slovenskega ozemlja in ki se v prejšnjih letih, ko smo se mi starejši borili za narodnost, ni nikdar udeležil boja. Ko bi se bil on kdaj boril, ne bil bi zanetil prepira. Vsi Slovenci smo katoličani, nobeden ne dela na to, da bi se vera podkopala, ker vsakdo priznava, da sta vera in narodnost enakopravna. Če pa veri nihče ne nasprotuje, čemu se zanj boriti, ko je vendar le narodnost naša v nevarnosti. Kdor misli, da bo samo z vero rešil našo narodnost, ta se moti. Vera je za vse človeštvo, pri nas pa ni verskega nasprotja, tu imamo boj za narodnost in dokler nas zatirajo, skrbeti moramo za to. Če pogledamo okolo sebe, vidimo, da povsod tam, kjer je propadla narodnost, izgubila se je tudi vera. Nihče ni nasprotnik duhovščine in ta bi se morala potezati za narodnost našo, kakor se je zanj borila v polpreteklih časih. Upajmo — končal je govornik — da bo nehala prižiganje in da bomo zopet vsi jedini v boju za narodnost in za vero.

Poslušalci so poslancu živahno pritrdjevali in g. Milavec je predlagal, naj se mu izreče zahvala in pripoznanje.

O poslančevem poročilu vnela se je kratka debata. G. Zelen iz Senožec toži, da se za Notranjsko dosti premalo stori, dočim se za Gorenjsko in Dolenjsko marljivo skrbi. Obžaluje, da se je premestila kmetijska šola s Slapa v Grm in želi pojasnjenja, zakaj je dežela prevzela 12% za osuševanje Ljubljanskega barja potrebnih stroškov, dočim je mesto Ljubljansko, ki bo imelo ves dobiček, prevzelo samo 10%, in kako je s prisilno legalizacijo, katero so druge dežele odpravile, Kranjska pa ne. — Gosp. dr. Vošnjak opozarja, da mora mesto Ljubljansko mnogo plačevati za ceste in druge naprave, od katerih nima nikakega dobička, da mora torej tudi dežela kaj storiti za mesto. Delajo se priprave tudi za osuševanje Cerkniške, Logaške doline itd., za katero delo bo tudi dežela prevzela del stroškov. Glede legalizacije pravi, da notarji za legalizovanje listin do 100 gld. ne zahtevajo plačila in torej ni uzroka odpraviti prisilno legalizacijo, tem menj, ker se je v dež. zboru jasno dokazalo, da pri nas za to niso razmere dozorele. — G. Milavec iz Cerknice pritrdja poslancu, rekši: če se Ljubljansko barje ne bo osušilo, tudi naših ne bodo. — Gosp. Sebenikar z Rakeka povdarja, da deželi troški od leta do leta rasejo, da je torej treba misliti na nove dohodke in nasvetuje, naj se sproži vprašanje, bi li ne kazalo ustanoviti deželno zavarovalnico, kateremu nasvetu so zborovalci živahno pritrdjevali. — Gosp. kurat Mikš z Ruzdrtga (Klici: Le kratko in jedrnat!) govori o velikem pomankanju vode in priporoča toplo, naj se poslanec za to vprašanje resno zavzame, zagovarja hiralnico usmiljenih sester v Ljubljani (Klici: Saj se ji nič drugega ne očita, kakor da je predraga!) in se končno potegne za moža, ki je zanetil domači prepir, češ, da ta mož ni sam. — Gosp. Peče iz Starega trga zavrača predgovornika in pritrdja poslančevemu stališču, gosp. St. Jelenec, učitelj v Trnkih, priporoča napravo vodovoda v Trnkih, kjer je nujno potreben, g. Jurij Kraigher iz Hraš pa vpraša, zakaj se toliko časa ne nastavi okrožni zdravnik za Postojnski okraj. — Dr. Vošnjak pojasnjuje, da je dež. odbor že dvakrat prenesel sedež zdravnikov, da pa ni proslincev in da bo treba napraviti dve okrožji v Postojini in v Št. Petru, ter službi pomakniti v I. ali vsaj v II. razred.

Razprava o poslančevem poročilu je bila s tem končana, na kar sta se prečitala nastopaa pozdrava: „Ker si zaradi neugodnega vremena in svojega nezanesljivega zdravja ne upam v Postojino, kamor sem bil za trdno namenjen, da se udeležim današnjega volilnega shoda, tem potom iskreno pozdravljam vse došle p. n. zborovalce, želeč iz srca, da si izberejo za kandidata: moža, ki se bo odlikoval po neumorni delavnosti in požrtvovalnosti; — ki mu ne bo kalilo pogleda osebno koristolovje in slavoohlepe, ampak mu bode vseskozi program življenja: blaginja, čast in slava milega naroda; — moža, ki sam porojen iz naroda, temeljito pozna značaj in življenje, pa tudi skrbi in težave našega priprostega ljudstva; moža, ki se bo zavedal, da zastopa pod težo raznih bremen zdihujoči kmetaki stan in si bo prizadeval, varovati ga še večje škode in stroškov; moža, ki se bo pa tudi tega zavedal, da zastopa ljudstvo pobožno in v svoji ogromni večini zvesto udano Bgu in veri svojih očetov, da tedaj ne bo v vprašanjih, segajočih na versko polje, potegnil z nasprotniki, kajti neovrgljiva resnica

ostane, da je vera najtrdnjša podlaga sreče in blagostanja v družini in državi. Kdor je v veri indiferenten ali celo naravnost nasproten, tak nima vesti in srca, pa tudi ne sočutja za ubogo ljudstvo. Z odličnim spoštovanjem

Ivan Podboj, župnik.

V Planini, dne 1. oktobra 1893.

„Zadržani po vremenu, pozdravljamo zbrane udeležence, želeč, da se izbere našim zastopnikom mož značajan, zmožen delavec, kmetovalec ter veren prišaš narodno-napredne stranke. — Za volilce Trnovsko-Bistriške: župan Urbančič, Valenčič, Maljevac, notar Rahne.“

Pri posvetovanju o kandidatu za deželnozboraki mandat namestu umrlega Hinka Kavčiča izrekajo mnogi navzočniki željo, da bodi kandidat kmetovalec, ki pozna potrebe Notranjske in odotne razmere. Oglasi se gosp. Jurij Kraigher, posestnik v Hrašah, in izjavi, da so ga mnogi volilci nagovarjali, naj kandidira. Pojasnjuje svoje dosedanje delovanje ter povdarja, da pozna razmere na Notranjskem in potrebe prebivalstva jako temeljito, da ja izvršil visoko šolo za poljedelstvo in gozdarstvo, da je potem deloval pri pogozdovanju Krasa, bil obč. tajnik v Postojini in da upravlja sedaj veliko kmetijo. Izjavlja tudi, da se bo v slučaju izvolitve vedno trudil, biti vreden naslednik Kavčičev in da je v političkem oziru odločen prišaš narodno napredne stranke.

Zborovalci so govorniku živahno pritrdjevali. Dr. Vošnjak naglašja, da si je vedno želel domačina kot tovariša in priporoča toplo kandidaturo g. Kraigherja. Isto tako se izrečeta tudi župan g. Vičič in g. Jelenec.

Po kratki debati, v kateri so govorniki opozarjali na pčo število navzočnikov ter izrekli, da se morajo prej še dogovoriti s svojimi soobčani, obveljal je predlog, da se kandidatura g. Kraigherja vzame na znanje.

Končno zabvalil se je predsednik g. Vičič vsem zborovalcem za udeležbo in zaključil shod.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 2. oktobra.

Državni zbor.

Avstrijski državni uradniki predložijo državnemu zboru peticijo z 21.000 podpisi, v kateri pojasnjujejo svoj položaj in prosijo: naj se uvede službena pragmatika; naj ima vsak pravico do odpusta in sicer najmenj na 14 dni in največ na šest tednov; naj se po mogočnosti in po okolnostih vsi le nedeljski počitek; naj se odpravijo tajne kvalifikacijske tabele; naj se advancement uredi po službenih letih; naj se sestavi nepristranska disciplinarna komisija in najvišje disciplinarno sodišče in končno naj se iz nova sistemizujejo plače, odpravi službena kavicija in uredi penzijski dohodek. — Dunajski dopisnik „Reforme“ imel je pogovor z nekim odličnim članom Hohenwartovega kluba, kateri se je izrekel, da so nastala mej vsemi strankami velika nasprotstva in da je parlamentarna situacija zelo zmedena. Zlasti v Hohenwartovem klubu so vsi navskriž. Večina je zoper izjemno stanje, vlada se more samo na nekatere nemške klerikalce zanašati, na druge ne, in zato bo klub dovolil svojim članom, naj glasujejo, kakor bočejo.

Češke novice.

Mladočeskega oklica na narod še vedno ni in čuje se, da ga morda niti ne bo, nego da bodo mladočeski poslanci vso akcijo zoper izjemno stanje prenesli v državni zbor. — V občinskem svetu Praškem naznanil je župan, da je ministerstvo zavrglo mestne občine rekurs zoper namestniško naredbo o dvojezičnih javnih napisih ter naročilo, da je tekom štirih tednov odpraviti samočeske napise in je nadomestiti z dvojezičnimi. Radovedni smo, ali bodo servilni Staročehi tudi pri tem vprašanju zapustili narodno stališče in se vladni naredbi pokorili ali ne. — V soboto zaprla je Praška policija modroslovca Škarbo, izdajatelja lista „Nove Proudý“, ker je baje sumen, da se je udeležil pouličnih demonstracij v predvečer cesarjevega rojstnega dne. Doslej je radi teh izgredev 69 oseb v preiskovalnem zaporu, mej njimi veleposestnik in rezervni častnik Stěpanek. Vsi ti bodo obtoženi veleizdaje, motenja javnega reda in pokoja, razžaljenja velečanstva in razžaljenja članov cesarske rodovine. — Posamni listi javljajo, da profesor Masaryk ne misli opustiti vse političko delovanje, nego da snuje novo narodno in napredno stranko in da pri tem v prvi vrsti računa na mladino. Češki listi o tem še nič pozitivnega ne javljajo.

Vnanje države.

Stambulov in Koburžan.

„Pesti Naplo“ javlja iz Sofije, da je maj Stambulovom in Koburžanom nastalo tako nasprotstvo, da je kriza neizogibna. Mnogo je k temu pri-

pomogla tudi vojvodinja Klementina, Koburžanova mati. Tudi to je na Koburžana zelo uplivalo, da ga je nemški cesar pri pogrebu v Gotbi podražil, rekši mu: „Tudi Vi imate svojega Bismarcka“. Vse razmere so tako napečete, da nastane še lahko revolucija, slasti ker je Stambulov zopet začel zapirati svoje politične nasprotnike. „Črna džamija“ v Sofiji je prenapolnjena.

Panamino.

Škandalozna ta reč je skoro rodila ministersko krizo. Znano je, da si vlada kolikor moti prizadeva, da bi sodna obravnava ne kompromitirala njenih članov in njih privržencev. Deloma se je to posrečilo, popolnoma pa ne, zakaj prav te dni je državni tajnik v trgovinskem ministerstvu pbežnil. To je neposredno prouzročilo krizo, ki se je pa za sedaj poravnala, sosebno iz ozirov na Toulonske slavnosti. Vlado krogi se boje, da bi te slavnosti mogle prouzročiti mejnarodne komplikacije in te bi bile za Italijo dvojne nevarnosti, ako bi v takem trenutku imela notranjo krizo.

Dopisi.

Z Barja, 30. septembra. [Izv. dop.] (Vodmatski jez in barje.) Jez v Vodmatu je padel! — Za 22. avgusta t. l. so bile zatvornice snete, šmarai teden nekako 8. septembra bil je pa tudi prag s železnimi steberci iz struge skopan. G. naslednik Češke tovarne moral bode pa tudi kamnito podzidje tega jeza izkopati, kajti v tem kraji tiče štiri čolni podpeškega kamna, kateri je s cementom vezani.

Kak upliv je imel ta jez na odtok vode iz barja, izprevidi se iz tega, da je Ljubljana v barski latvici od 22 do 24. avgusta za 12 ctm. padla, toraj vsaki dan za 6 ctm., mej tem ko se je poprej samo za 1 ctm. zniževala. Ko je bil še prag izkopan tedaj so se pa nasledki tega jeza glede osuševanja barja še drugače pokazali. Dne 9. avgusta je po malem celi dan deževalo, posebno pa od 6. do 10. ure zvečer. Drugi dan je rastla voda do 9. ure dopoldne, potem je pa jela tako hitro padati, da je v 24. urah za 70 ctm. padla in dne 17. oktobra t. l. zvečer ob 6. uri stala je na Lipenskem vodmerniku, kakor pred dežjem 221 m. pod ničlo; v 8 dnev je za 151 m. padla!

Tako poprej pač ni bilo, ko je bil jez v Ljubljani ravno v okraji, kjer se je strmec najbolj lomil. Po vsakem večjem deževju je voda še 12 ur rastla, potem je pa dolgo jednako visoko stala, predno je pojemat začela, a to tako polagoma, da je na dan padla samo za 15 do 20 ctm., proti koncu povodnji pa samo po 2 do 3 ctm.

Nekateri zvedenci so trdili, da upliva jez k večjem samo do Hradeckega mosta. To trditev ovzre temeljito stanje vode dne 24. avgusta t. l., ko so bile še zamo zatvornice v Vodmatu snete, tu se je pokazalo, da je voda padla v celi progi od Vodmata do Vrhnike za 12 ctm.; jez v Vodmatu je torej jako škodljivo uplival na odtok v barski latvici se zbirajočih voda.

Jako previdno se je pa postopalo pri podrethi tega jeza. Da bi mnenje nekaterih zvedencev preočitno ne propadlo, podiralo se je kakih 15 dni; ko bi se bil celi jez najedenkrat dvignil, tedaj padla bi bila Ljubljana celo pri mostu sv. Jakoba za 0.50 m., v barji pa gotovo tudi za 0.20 m. Kake nasledke ima to delo, dokazal sem gori, ker pa še jez ni popolnoma podrt, razvidelo se bo to še jasneje pozneje, ko bo tudi zid na katerem je prag jeza ležal, razkopan.

Kakor kažejo izkazi opazovanj erarnega vodmernega kola, so se velike skoro vso latvico obsegajoče povodnji še le leta 1878., ko se je Vodmatski jez zgradil, prikazovati začele. Popolnoma neosnovana je trditev, da se z naraščanjem vode upliv jeza na odtok čedalje bolj manjša, kajti naravno je, da se upliv z množino vode pri jezu razmerno jači in proti izvoru razteguje.

Tajiti se torej ne da več škodljivi upliv jeza v Vodmatu na odtok v barji se zbirajočih voda. Ako pomislimo, da že nekoliko centimetrov vode na debelo pokonča ves trud marljivega barjana, misliti si moremo, koliko škode, koliko bēde prouzročila je ta naredba, koliko posestnikov je po vodnih neizgodah v dobi od leta 1873. do 1893., ko je jez v Vodmatu zapiral odtok Ljubljani, ubožalo. Zares čuditi se je veliki vztrajnosti tukajšnjih naselnikov, da ta čas niso domovja zapustili. —

Tolažili so se pač, da vender, jedenkrat odrešenik pride, kateremu bode beda tukajšnjih terpinov do srca segla, kateri bo stvar po pravici razsodil, kateri ne bo blaginje več sto in tudi tisoč rodbin žrtvoval koristi pojedincea. — Pozno, a pri-

šel je, ne imenujem moža, saj ga pozna slednji v Ljubljanski okolici. Naj bi se za naprej tako spretao vodil njemu izročeno stvar, gotovo se ga bo sleherni okoličan vedno s hvaležnim srcem spominjal.

Izlet „Sokola“ Ljubljanskega v Ribnico.

Jesenska doba sicer izletom „Sokola“ ni več posebno ugodna in se je navadno ob tem času že zaključila izletna sezona. Letos pa se je ponudila izredna prilika, ko se je pred malo dnevi odprla Dolenjska železnica. Te lepe prilike ni hotel zamuditi „Sokol“, da takoj prve dni pozdravi dolenjske brate, kateri so nam itak predolgo časa bili vsled slabih občil le težko pristopni. V naglici priredil se je torej včerajšnji izlet, ne gledé na to, da je isti dan v Ljubljani bila otvoritev slovenskega gledališča, javna dobrodelna tombola in še nekatere druge zabave. Vreme ni bilo posebno ugodno, ko se je zjutraj ob polu 7. uri odpeljalo blizu 40 Sokolov, okoli 20 pevcev društva „Ljubljana“ in več narodnih dam in gospodov Ljubljanskih z južnega kolodvora. Vlak spremljevalo je 20 mož Domžalske godbe. Kurirski vlak z Dunaja imel je skoro pol ure zamude, zato odpeljal se je dolenjski vlak z isto toliko zamude. Odlok deželne vlade, ki je razveljavil prepoved okrajnega glavarstva ter določbo, da ne sme „Sokol“ korporativno nastopiti v Kočevji, došel je šele v soboto proti večeru. Odbor „Sokola“ sklenil je bil pa že prej, da odpade izlet v Kočevje, oziroma komaj dobre pol ure ostanka v Kočevji od jednega vlaka do drugega, kakor je bilo nameravano. Gledé na omenjeno zamudo pa bi tudi brez tega sklepa ne bilo mogoče „Sokolu“ peljati se v Kočevje in pogledati si mesto, ker do večera ni bilo nobenega vlaka nazaj na razpolaganje. O zanimivostih nove proge ne bomo tu govorili, ker so itak že bile popisane obširno v „Slov. Narodu“. Na postaji Lavrica pozdravljali je grom topičev vlak, iz katerega so pri vseh oknih vihrale male narodne zastave. Istotako bilo je na vseh postajah naprej mnogo ljudstva, ki je z živahnimi živio-klici pozdravljalo izletnike, tako posebno v Šmarinah, Grosupljem, Ortneku itd. Na kolodvoru v Velikih Laščah bil je vzprejem prav sijajen. G. župan Hočev var pozdravil je s toplimi besedami „Sokola“ in ostale rodoljube in mala gđna. Ivka Dereani izročila je velik šopek podstarosti dru. Vilfanu, ki se je srčno zahvalil na prijaznem vzprejemu. Mej gromenjem topičev, sviranjem godbe in burnimi živio-klici odpeljal se je vlak. V Ribnici pa je bila zbrana nebrojna množica na kolodvoru in tu je bil upravo veličasten vzprejem. Ko se je „Sokol“ postavil v vrsto, pozdravil je g. župan Klun v imenu Ribniških tržanov došle goste, katerih prihoda se je radovala vsa Ribniška dolina, ki se je po železnici odprla širšemu prometu. Posebno vrlému „Sokolu“ zaklical je prisrčen živio, kateremu so pritrjevali stoterni klici: živio „Sokol“! Zahvalil se je podstarosta dr. Vilfan ter naglašal, kako radi so porabili današnji izletniki prvo priliko, da prihité v Ribniško dolino, na klasična tla, kjer se govori najčistejša slovenščina ter je zaklical prisrčen Sokolski Na zdar! vrlim narodnjakom Ribniškim. Potem pomikal se je sprevod z godbo na čelu po še ne dokončani dovozni cesti, ob kateri so od kolodvora naprej stali na obeh straneh visoki mlaji z narodnimi zastavami do slavoloka pred vhodom v trg. Tam pozdravila je deputacija 15 Ribniških zalih gospodičin v bogati narodni noši „Sokola“, imenom katerih je govorila gđna. Pavla Flešova, poudarjajoč, kako se veseli narodna Ribnica in tudi Ribniške Slovenke, da je čili „Sokol“ razprostrl svoja krila in poletel v ponosno Ribnico, da so prišli mili gostje „Svoji k svojim“. Izrekajoč željo, da bi se Sokolska ideja širila po vsej Sloveniji, izročila je govornica, katere krepke besede so naredile globok vtis na vse, podstarosti „Sokola“ prekrasen velik šopek kot znak ljubezni Ribniških Slovenk za slovenski narod. Odzdravil je podstarosta dr. Vilfan ter se zahvalil na toliko ljubeznivem vzprejemu, posebno še ljubeznivim Ribniškim damam ter jim zaklical krepek Na zdar!, kateremu so Sokoli in ostali gostje živo pritrčili. Gđna. Emilija Blahna izročila je potem kot skromen znak simpatij Ribniških Slovenk „vedno zmagonosni zastavi Sokola“ lipov venec s trobojnim trakom. V trgu samem, ki je bil bogato okičen z narodnimi zastavami, zelenjem in girlandami, bil je vzprejem tako navdušen in prisrčen, da je vsakdo takoj videl, da je tu narodna zavednost globoko ukoreninjena. Iz vseh oken obsipale so dame Sokole in druge goste s cveticami in elegant-

nimi malimi šopki s trobojnimi vrpami, občinstvo pa je burno klicalo: živili! Ko je sprevod obšel ves trg, vrnil se je do restavracije in hotela Arko, kjer so tamburaši še pričakovali Sokole, katere je pozdravil gospod Lokar, tamburaši pa so udarali „Naprej“ in „Lepa naša domovina“. Odzdravil jim je odbornik Sokola J. Nollí ter kot načelnik Sokolovega tamburaškega zbora zaklical Na zdar! Pri veliki maši, ki je bila kmalu potem v krasni cerkvi Ribniški, pelo je poleg domačih pevcev tudi pevsko društvo „Ljubljana“, kar je naredilo jako ugoden utis na ljudstvo.

Ob polu 1. uri bil je v prostornem salonu g. Arkota banket, katerega se je udeležilo blizu 140 oseb in ki je bil izredno animiran. Udeležilo se ga je poleg g. župana Kluna, notarja g. Orožna, g. župana Mrharja iz Dolenje vasi še mnogo drugih odličnih narodnih gospodov in dam Ribniških, vsa deputacija gospodičin, tamburaši itd., tako da je primanjkovalo prostorov. Mej banketom udarjali so neumorno vrli tamburaši pod vodstvom g. Kezeleta prav izborno in se je vse čudilo njihovi spretnosti. Pevsko društvo „Ljubljana“ pelo je več točk na občno zadovoljnost in moralo ponoviti nekatere, posebno „Slovensko pesem“ in pa „Kje dom je moj“, v katerem je pel solo-spav g. J. Nollí. Pod verando pa je svirala Domžalska godba. Bilo je mnogo izbornih govorov in zdravic, ki so vzbujale splošno navdušenje, posebno naj omenjamo zdravico g. notarja Orožna, ki je rekel, da je prihod „Sokola“ praznik za Dolenjsko in da „Sokol“ ima največ zaslug za probujanje narodnosti; g. dra. Vilfana, ki je nazdravil imenom „Sokola“ in „Ljubljane“ Ribniškim tržanom in županu g. Klunu, odborniku J. Nollíju, ki je v humoristično prepletenem govoru nazdravil Ribniškim damam, g. župana Kluna, ki je, zahvalivši se nazdravil „Sokolovemu dvojčku“, pevskega društva „Ljubljana“, g. župana Mrharja iz Dolenje vasi, ki je nazdravil Sokolom in vsem Ljubljanskim gostom in gđne. Flešove, ki je zahvalivša se imenom nazdravljenih dam in zatrjujoča, da ostanejo verne Slovenke, nazdravila „Sokolu“. Burno so se tudi vzeli na znanje telegrafski pozdravi Sokola Dolenjskega in Celjskega in mnogih rodoljubov iz Drage, Nove Vasi pri Rakeku, Ljubljane (2), Celja (2) itd., kateri so pozdravljali vrle dolenjske brate in njih goste. Tu naj omenimo še, da nas je g. Arko postregel prav dobro in pošteno, kar se je splošno pripoznavalo in so bili vsi udeležniki banketa v tem oziru popolnoma zadovoljni.

Ker se zaradi neugodnega deževnega vremena ni mogla vršiti javna telovadba, začel se je ob polu 5. uri prav živahen ples. Le prehitro prišla je ura ločitve. Ob 6. uri odkorakal je „Sokol“ z godbo na kolodvor in spremljala ga je vsa Ribnica navzlic dežju. Do odhoda vlaka prepevala je „Ljubljana“ in ko je odhajal vlak, gromeli so topiči in živio-klicev ni bilo konca in kraja. Navdušenje pri ločitvi bilo je uprav ganljivo, videlo se je, da kri ni voda, da v Ribnici je tako zdravo narodno jedro, da glede narodne zavednosti dozda na strani svetovnega prometa ležeča Ribnica sme tekmovali s katerikoli krajem. Krasne ure, katere smo preživeli mej ljubeznivimi prebivalci Ribniškega trga, ostanejo nam nepozabne. Tudi pot nazaj bila je slovesen sprevod. Na vseh postajah pozdravljalo je ljudstvo Sokole z živio-klici, v Velikih Laščah iznenadila nas je bengalična razsvetljava in pokaenje topičev, posebno živahní pozdravi so bili še v Ortneku in Dobropolji in na Lavrici, kjer je gorel kres in so gromeli topiči v tiho noč. Godba svirala je za odzdrav na vsaki postaji. Bil je zares naroden praznik za dolenjsko stran in splošno so se strinjali vsi v klico: Da se skoro zopet vidimo! —i.

Domače stvari.

— („Radogoj“) pristopili so povodom svatbe gosp. dr. Treota z gospodično Mici Mahorčičevo dne 30. m. m. v Sežani za ustanovnike z doneski po 100 kron gospodje: Dr. Ivan Dečko, odvetnik in deželni poslanec v Celji; dr. Gustav Gregorin, odvetnik v Trstu; Drag. Hribar, lastnik tiskarne v Celji; Gašpar Kastelec, veleposestnik v Materiji; dr. A. Kos, c. kr. profesor v Gorici; Rajko Mahorčič, župan in deželni poslanec v Sežani; dr. Fran Majer, odvetniški kandidat v Celji; Jakob Mankoč, veleposestnik v Trstu; dr. Drag. Treo, odvetnik v Postojini in Fran Višnikar, c. kr. sodnik in deželni po-

slanec v Ribnici. — Mladima zakonikoma, katerih poroko so povabljeni svatje proslavili s tako rodoljubno požrtvovalnostjo, iskrene naše čestitke; gospodom darovalcem pa: Slava!

— („Radogoj“) pristopil je za ustanovnika z doneskom 100 kron g. Fran dr. Firbas, c. k. notar v Brežicah; gosp. osmošolec Fran Štupica iz Novega Mesta pa je odboru njegovemu doposlal 12 kron kot prebitek veselice, katero so dne 31. avgusta t. l. priredili dijaki ribniške doline v Prigorici pri g. Ign. Mrharju. — Bodi obema izrečena iskrena zahvala!

— (Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!) Uredništvu našega lista poslal je kot kronino darilo iz Celja g. dr. Rosina 14 kron 70 vin.; darovali so po 2 kroni: gg. Kosi, Detiček in Ploj; g. Kostič za steklenici na železnici od pevske slavnosti 2 k. 50 v.; po 1 krono: gđd. Mici Jereb, gg. Knaflič, Jezovšek, Jezernik, prof. Krušič, Vrečko; g. Vavken 20 vin. — Živili rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

— (Za „Narodni dom“) v Ljubljani poslal je uredništvu našega lista g. Ivan Babič v Radovljici 2 kroni. — Živio!

— (Slovensko gledališče.) Včerajšnja otvoritvena predstava letošnje gledališke sezone je bila prav dobro obiskana. Predstavljala se je prvič na slovenskem odru novejša, leta 1888. prvič v Pragi igrana Štolbova vesela igra v treh dejanjih „Malomestni diplomatje“, katero je poslovenil in na slovenska tla umestil pokojni Fran Gestrin, udobno ime „Dolenjska železnica“ pa jej dal gospod Borštnik. Igra, ki je na gledaliških listih bila prav označena kot „gluma“, žal, ni povsem uspela. V igri se nam podaja dokaj zanimljiva slika malomestnega življenja — toda zelo malomestnega — ob važnega dogodka vihnem času. Godi se po — napačno lokalizovanem — prevodu v nekem mestu na Dolenjskem. Dolenjska železnica je dovoljena in državni poslanec za dolenjska mesta naznanja z Dunaja mestnemu županu, da je izposloval, da se bode železnična proga dotikala tudi domačega mesta, ne pa sosednjega trga, katerega leža je sicer ugodnejša železnica. Mestni svétniki se skličejo k tajni seji, da ukrenejo, na kateri strani mesta stoj kolodvor, ali ob Ljubljanski cesti ali ob Novomeški. Ako se gleda samo na prospeh mesta, je za kolodvor jedino možna in jedino ugodna Ljubljanska cesta. Ali — tu se pokaže malomestna ozkoscčnost in malenkostna sebičnost. Župan ima trgovino ob Novomeški cesti, kolodvor torej mora biti ob tej cesti, dasi je zelo neprikladna. Po županovem vplivu sklene res tako tudi večina mestnega zbora. Ali sklep proužroči silno razburjenost po mestu in loči hkratu prebivalstvo v dve srditi stranki, zagovarjajoči vsaka „svojo cesto“. Da prodere s svojo nakano, skuša župan javno mnenje pridobiti záse. V mestu izhajata — zopet po napačno lokalizovanem prevodu — dva tednika, solidni in pošteni „Odmev“ in revolverski, ščuvajoči „Naš kraj“. Urednika poslednjega lista pridobi župan kmalu záse, seveda za visoko ceno. „Odmevov“ urednik pa se ne premakne s svoje poštenosti, odreče se rajši celó ljubljani in njemu udani županovi netjakinji, katero mu strije-župan obljublja v zakon, ako bi v svojem listu priporočal Novomeško cesto za kolodvor, in skliče končno javen ljudski shod, da tam zagovarja proti županu Ljubljansko cesto in ž njo korist mesta. Na ljudskem shodu zmaga po srditem boju pravičnost nad sebičnostjo. Osramočenemu županu pa vendar v zadnjem trenutku še reši čast pošteni „Olmevov“ urednik z malo zvijačo. Že se zmagovita stranka veselo razhaja, kar dospé brzovjav državnega poslanca z Dunaja, da z železnico nič ni, ker je sosednji trg, po blebetavosti meščanov opozorjen, preveril odločilne kroge, da je leža trga ugodnejša železnica. Duobus litigantibus tertius gaudet! — Igra je preprosto zasnovana, a ima dokaj markantnih značajev in pristno slika malomestno zasebno in javno življenje. Te vrline pa so se v predstavi nekoliko poizgubile. Ali to gre seveda prej na rovaš krive lokalizacije nego uprizoriteljstva. Ne prepirala naj bi se mesto in trg za kolodvor, ampak trg in vas (katerima bi pa trebalo izrecno imeni izmisliti, ne pa ju pustiti v nikakor primerni brezimnosti). Župan v igri namreč nikakor ni oni elegantni meščan, kakor ga je tolmačil gospod Verovšek, ki je pa sicer tudi v prvem svojem letošnjem nastopu pokazal staro svojo marljivost. — Župan je temveč pravi pravcati kmet le v nekoliko boljši suknji, ozkosrčen kmet-koristolovec. Z županovo vlogo pa stoji in pade vsa igra. Ne ugovarjaj

se mi, da sta v trgu ali vasi nemožna dva lista-
tednika. Saj bi z malo motivacijo ali oba urednika
lahko prišla iz glavnega mesta, ali bi pa istotako
dospel župan k njima. Ko bi se bilo stališče v ozna-
čenem zmišlju precej nižje postavilo — iz prele-
gantnega salona v imovito kmetško hišo, potem
bi bili do cela na svojem mestu tudi vsi za nižje
slojeve značilni tipi, katerih ni malo v igri in kateri
so nje glavna vrednost. V igri odlikovali so se po-
sebeo gđ. Nigrinova in gg. Borštnik in Per-
dan. Zlasti gosp. Borštnik briliral je z uprav nedo-
segljivim humorjem. Gg. Danilo in Lovšin, ki
sta sicer tudi dobro nastopala, nista zato mogla
prodreti, ker se je nekje opustilo izrecno poudar-
jati veliki razloček v značaji mej obema uredni-
koma, razloček, kakor smo ga zgoraj označili. Ko
bi se bilo končno pridejalo še nekaj kupletov gđ.
Nigrinove ali gosp. Perdane, uspela bi bila
izvestno igrati. Upamo, da se pri eventuelni re-
prizi odstranijo ti nedostatki. Za delni neuspeh je pa
tudi prav mnogo kriv zelo težavni ensemble. Zato
radi in izrecno priznavamo ugledni trud gospoda
prirednika Borštnika in nadebudnost vseh novih
močij.

— („Agramer Tagblatt“) prinaša v so-
botni številki zopet zanimiv dopis z Goriškega. V
beletristični prilogi pa prinaša nemški prevod Lev-
stikove humoreske „Martin Krpan“ iz peresa našega
rojaka g. Frana Selaka.

— (Javna dobrodelna tombola
preložena je) na bodočo nedeljo dne 8. t. m.
ker je bilo vreme včeraj neugodno. Kupljene karte
so veljavne za nedeljo.

— (Nesrečen konec poštnega voza.)
Včeraj popoldne pripetila se je prva nesreča na
novo otvorenji Dolenjski železnici. Poštni voz ko-
čevski, ki je včeraj vozil zadnjikrat, bil je blizu
Ortneka ravno na nekem cestnem prelazu, ko za
njim pripelje tovorni vlak z nekega preseka, kjer
železnica dela ovinek. Postiljon, ki je baje spal, ni
čul žvižganja stroja in ta je podrl voz, da je ves
razrušen obležal na cesti. Konja sta se splašila in
postiljon si je baje zlomil nogo. Koga zadeva
krivda te nesreče, pokazala bode preiskava.

— (O zadnji veliki povodnji v Kam-
niškem okraju) piše se nam še iz Motnika:
Kdor ne veruje, da je najhujše gorje voda, ko pre-
stopi svoje meje, ta naj pride k nam v naš borni
Motnik. Čudom se bode čutil žalostnemu prizoru.
Odkar pomnijo najstarejši ljudje, še ni bilo niti pri-
bližno jednakega. Mali potok, ki se je vedno počasi
pomikal po svoji strugi, narasel je v pičli uri v
velikansko reko in preplaval nad polovico trga. —
Ljudje, ki so še večinoma v sladkem počitku spa-
vali, — kajti bilo je mej 4. in 5. uro v jutru —
vzbudilo je brezupno vpitje in jokanje onih, ki so,
zapazivši pretečo nevarnost, zapustili svoja z vodo
napolnjena stanovanja in hiteli, kamor je kdo mogel.
Po sredi trga, ki je kakih dvajset sežnjev oddaljen
od navadne struge potoka, videl si po 10—15 pal-
cev debela bruna plavati po vodi. Mostu nam ni
pustilo niti jednega, jednako tudi nobenega jeza v
vsej Motniški fari. Trg razcepljen je na dve strani.
Kdor je na desnem bregu, ne more na levega in z
levega nihče na desnega. Še celo gospodu župniku
je zaprlo pot k sv. Juriju. Da bi ne bilo ponehalo
le še pol ure — nad polovico našega trga bi spla-
valo se svojimi prebivalci na Štajersko. Ali kakor
na migljaj iz nebes je ponehala ploha in voda je
jela padati. In danes? Milo se stori človeku, gleda-
jočemu zbegano prebivalstvo, poškodovana poslopja,
opustošene vrtove, njive in travnike. Kamor obrneš
oko, le žalostne prizore vidiš. Po vrtovih, pa trav-
nikih in njivah ne vidiš družega, ko pesek in blato,
podrti sadna drevesa, pomešana z bruni, katera je
pobralo po žagah. Tu ti leže kosovi voz, tu raz-
klana vrata, tu razbit sod in tu ti moli zopet raz-
lomljen kozolčen steber iz blata. Če pa se pričneš
do kake hiše in pogledaš skozi okno, videl boš, da
je voda v njej jednako gospodarila, kakor na planem.
Da bi šel gledat v hleve, ti niti ne svetujem, lahko
bi se ti pripetilo, da bi ostal v blatu in živine bi
itak v njih ne našel; kajti v kolikor je bilo mo-
goče, spravili so jo v hleve v zgorejšnjem koncu
trga, drugo pod oddaljene kozolce. Utonilo vender
pri vsej nesreči ni družega, kakor nekaj prašičev,
nekaj koz in nekaj kokoši. Ljudje rešili so si vsi,
če ne družega, vsaj to, kar je vsakemu najdražje
— življenje. Škoda je za naše razmere velikanska,
posebno za žagarje in mlinarje, katerim je delo za-

prlo vsaj za par mesecev. Dan 25. septembra
1893. leta ostane sigurno vsakemu Motničanu do
smrti v žalostnem spominu in še bolj goreče, kakor
do zdaj, bo molil: „Povodnji reši nas, o Gospodi!“
— (Povodnji na Gorenjskem.)
Vesled povodnji na Dovjem ni mogel voziti včeraj
običajni gorenjski vlak, ki dohaja v Ljubljano zvečer
ob polu 10. uri.

— (Dvojna mera.) Javili smo že, da je
krajai šolski svet Mariborski dal zapreti ondotni
slovenski otroški vrtec. Sedaj naznanjajo nemški
listi, da je deželni šolski svet ta korak odobril, baje
ker ni bila otvoritev dovoljena, ker družba sv. Ci-
rila in Metoda ni doprinesla dokazil, da je za šol-
ski vrtec vse tako preskrbljeno, kakor veleba zakon.
In ker baje tega šolskega vrtca v Mariboru ni treba.
— Čim se informiramo, govorili bomo o tej stvari
obširneje.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Opatija 2. oktobra. Srbski kralj se si-
noči odpeljal preko Reke in Budimpešte v
Beligrad.

Praga 2. oktobra. Mej Pardubicem in
Přelaučem vrgel vihar izruvano hruško na že-
lezniški tir, vsled česar je skočil vlak državne
železnice s tira. Strojvodja je nevarno ranjen.

Budimpešta 2. oktobra. Predsednik
naznanil poslanski zbornici, da je ponesrečil
podpredsednik Aleksander Bokross. Uvažuje po-
kojnikove zasluge, sklenila zbornica položiti ve-
nec na njegovo krsto.

Budimpešta 2. oktobra. Podpredsednik
poslanske zbornice se je sam usmrtil. Kot
pravni zastopnik baronice Mondbach poneveril
je bil veliko svoto, vsled čegar ga je sodišče
obsodilo na večletni zapor. Bokross je reku-
riral in te dni bi bilo imelo najvišje sodišče
razpravljati o tej stvari. Bokross je bil star
49 let.

Manchester 2. oktobra. Policija raz-
gnala shod anarhistov. Zborovalci napadli po-
licijo; nastala velika rabuka, pri kateri bilo
več redarjev ranjenih.

Bangkok 2. oktobra. Sijamski kralj
odobril pogodbo s Francijo.

Dunajska borza dné 30. septembra t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	97—	—	97-05
Srebrna renta	96-75	—	96-85
Zlata renta	119-90	—	119-20
4%, kronska renta	96-75	—	96-15
Akcije narodne banke	986—	—	988—
Kreditne akcije	337-75	—	335-75
London	126-20	—	126-20
Napol.	10-03	—	10-03 1/2
C. kr. cekini	—	—	5-97
Nemške marke	62-07 1/2	—	62-07 1/2
Italijanske lire	—	—	44-75

Tujci:

1. oktobra.
Pri Mališči: Cavazani,
Legat, Candolini iz Trsta. —
Rumpold, Ruhman, Schwarz,
Pregelhof z Dunaja. — Lipold
iz Idrije. — Mayer iz Brna.
— Bosma, Cervignano Schi-
menc iz Pulja.
Pri Slomu: Saringer,
Seidl, dr. Mussil, Wlister,
Oplatek, Kondela, Seitingor,
Göber, Ziwny z Dunaja. —
Hafner iz Zagorja. — Hufna-
gel iz Kočevja. — Pl. Benoist
iz Ljubljane. — Fornara iz
Celovca. — Kotnik iz Vrhnike.
Pri avstrijskem ce-
sarju: Sidar, Pelz iz Pulja —
Fritz iz Celovca. — Lasner iz
Ljubljane.

Umrli so:

30. septembra: Marija
Stražisar, posestnikova hči,
8 dni, Krakovske ulice št. 1.
1. oktobra: Marija Sla-
novc, krojačeva hči, 3 mesce
Opekaraka cesta št. 54.
V bolnici:
30. oktobra: Luka Miš,
gostač, 82 let. — Matevž Za-
gorc, gostač, 55 let. — Vin-
cenc Prelošek, dninar, 46 let.
— Stefan Ambrož, gostač,
80 let.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa- sovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
30. sept.	7. jutraj 2. popol. 9. zvečer	734-6 mm. 732-8 mm. 733-6 mm.	7-4° C 19-8° C 18-6° C	sl. vzh. sl. jzh. sl. zah.	d. jas. jasno jasno	0-50 mm. dežja.
1. okt.	7. jutraj 2. popol. 9. zvečer	732-2 mm. 730-0 mm. 730-0 mm.	13-0° C 14-6° C 13-8° C	sl. jzh. brezv. sl. zah.	obl. dež. d. jas.	32-80 mm. dežja.

Srednja temperatura 13-6° in 13-8°, za 0-1° in 0-3°
nad normalom.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v
srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljub-
ljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Seisthal v Aussee, Ischl,
Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linz, Bu-
dejevic, Pilsen, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane,
Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 06 min. jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Seisthal v Solnograd, Dunaj
via Amstetten.
Ob 11. uri 50 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 30 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec,
Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomest, Bregnic, Gurib,
Genavo, Paris, Linz, Ischl, Budejevic, Pilsen, Marijine vane, Eger,
Francove vane, Karlove vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 55 min. jutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Dra-
dan, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov,
Planja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Linca, Steyra,
Zella na jezeru, Lend-Gastein, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste,
Trbiža.
Ob 11. uri 27 min. popoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten,
Drahdan, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih
varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Ischla, Gmunden, Linca, Steyra,
Paris, Geneve, Guriba, Bregnic, Zella na jezeru, Lend-Gastein, Ino-
mosta, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiža.
Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka,
Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Ce-
lovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 6. uri 25 min. jutraj v Kočevje.
" 12. " 00 " popoldne " "
" 6. " 10 " zvečer " "

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 8. uri 10 min. jutraj iz Kočevja.
" 1. " 01 " popoldne " "
" 8. " 46 " zvečer " "

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 18 min. jutraj v Kamnik.
" 2. " 05 " popoldne " "
" 8. " 50 " zvečer " "
" 10. " 10 " zvečer " " (meseca oktobra ob nedeljah
in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 51 min. jutraj iz Kamnika. (12—210)
" 11. " 15 " popoldne " "
" 6. " 30 " zvečer " "
" 9. " 55 " zvečer " " (meseca oktobra ob nedeljah
in praznikih.)

J. Ribič

prodajalec vsakovrstnega godbenega orodja,
v Ljubljani, Stari Trg št. 34,

ima v zalogi raznovrstno orodje za godbo
in sicer po nastopni ceni: (997—1)

Gosli po gld. 2-50, 3—, 4— in 5—.
Gitar po gld. 3-50, 4— in 5—; na mašine po gld. 7—
in 10—.
Citar po gld. 7—, 8—, 10—, 15— in 20— in sicer na
mašine.
Ročnih harmonik po gld. 1-50, 2—, 3—, 5— in 10—.
Lokov za gosli po gld. —50, —80, 1— 1-50 in 2—.
Trobent za požarne brambe po gld. 2-50, 3-50, 4—, 5—.
Dalje klarinetov in flaut, vsake vrste strun po 7, 8
in 9 kr., ter drugih malenkostij ki se zraven potrebujejo.

Knjige za ljudske šole

iz lastnega založništva, kakor:

Abecednik, sestavila A. Razinger in A. Žumer;
Prvo berilo in prva slovnica, sestavila
A. Razinger in A. Žumer;
Prva nemška slovnica in prvo nem-
ško berilo, sestavila A. Praprotnik, A. Razinger
in A. Žumer;

istotako vse v naši kronovini uvedene šolske knjige
c. kr. založništva šolskih knjig imava v
bogatem številu na skladišču in razpošiljava z obratno
pošto.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg
založna knjigotržnica v Ljubljani.

Prekupovalcem in takim, ki vzamejo več na jedenkrat,
dajemo popust. (927—11)